

EU; Eurooppalainen hoito- ja hoivastrategia

Kokous

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 7.9.2022 tiedonannon eurooppalaisesta hoito- ja hoivastrategiasta COM(2022) 440 (2022). Strategian yhteydessä annettiin myös ehdotus neuvoston suositukseksi varhaiskasvatusta koskevien Barcelonan tavoitteiden tarkistamiseksi sekä ehdotus neuvoston suositukseksi pääsystä kohtuuhintaiseen ja korkealaatuiseen pitkäaikaishoivaan. Hoivastrategiaa käsiteltiin sosiaalityöryhmässä 8.9.2022 ja se on ministerien keskustelunaiheena TSTK-neuvostossa 8.12.2022

Suomen kanta

Suomi suhtautuu positiivisesti strategian tavoitteisiin ja voi tukea niitä. Tarkemmat kannat tiedonannon yhteydessä annettuihin suosituksiin on määritelty perusmuistioissa EU/1173/2022-STM-5 ja EU/1114/2022-STM-8

Pääasiallinen sisältö

Tiedonanto eurooppalaisesta hoito- ja hoivastrategiasta on kattotiedonanto, jonka alla annettiin kaksi suositusta (ehdotus neuvoston suositukseksi varhaiskasvatusta koskevien Barcelonan tavoitteiden tarkistamiseksi; ehdotus neuvoston suositukseksi pääsystä kohtuuhintaiseen ja korkealaatuiseen pitkäaikaishoivaan, EU/1173/2022-STM-5 ja EU/1114/2022-STM-8) **Strategialla pyritään parantamaan sekä hoitoa ja hoivaa saavien että sitä ammattimaisesti tai omaishoitajina antavien asemaa.** Siinä tavoitellaan parempaa pääsyä kohtuuhintaisiin ja korkealaatuisiin hoivapalveluihin sekä hoidon ja hoivan antajien työolojen ja työn ja vapaa-ajan yhteensovittamisen parantamista. Hoito- ja hoivastrategia edistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin hoivaa koskevia periaatteita ja vuoden 2030 yleistavoitteiden saavuttamista. Strategian kattaa kaikenikäisten hoivan.

Strategiassa on viisi pääkohtaa: hoivapalvelujen parantaminen; hoivasektorin työolojen parantaminen; parempi tasapaino työn ja hoivausvelvollisuuksien välillä; hoivaan investoiminen sekä seurannan ja tietoon perustuvuuden parantaminen.

Hoivapalveluita pyritään parantamaan antamalla Barcelonan tavoitteita sekä pitkäaikaishoitoa koskevat suositukset. Strategia kiinnittää huomiota myös digitaalisten ratkaisujen mahdollisuuksiin parantaa sekä hoivan saajien että antajien tilannetta.

Strategiassa esitetään useita toimia **hoivasektorin työolojen parantamiseksi**. Koronapandemia korosti pitkäaikaishoivan työntekijöiden, erityisesti naisten ja maahanmuuttajataustaisten, vaikeita työoloja. Työolojen parantaminen lisää alan houkuttavuutta ja uramahdollisuuksien parantaminen lisää myös yhteiskunnan resilienssiä. Komissio kannustaa jäsenvaltiota ja työmarkkinaosapuolia toimivaan vuoropuheluun sekä työehtosopimuksiin, jotka takaavat työntekijöille reilut työolot ja riittävät palkat. Komissio kehottaa jäsenvaltioita toimeenpanemaan EU:n työsuojelusääntelykehikon sekä puuttumaan työpaikkojen väkivaltaa ja häirintää koskeviin riskeihin. Jäsenmaita kehotetaan ratifioimaan ja toimeenpanemaan ILO-189:n sekä hyväksymään neuvoston päätöksen koskien ILO:n yleissopimusta 190. Lisäksi kehotetaan hoivatyöntekijöiden uudelleen koulutuksen ja taitojen parantamiseen.

Strategia pyrkii **parempaan tasapainoon työn ja hoivavelvollisuuksien välillä**. Tätä varten jäsenmaita kehotetaan vastustamaan sukupuolistereotypioita ja edistämään hoivavelvollisuuksien parempaa jakautumista naisten ja miesten kesken sekä luomaan keinoja tukea epävirallisen hoivan antajia.

Hoivasektorin rahoitus nähdään strategiassa sosiaalisena **investointina**. Komissio kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan hoivajärjestelmien rahoituksen tekemällä kestävästä rahoituksesta tukevaa politiikkaa, julkisia ja yksityisiä investointeja tukemalla sekä EU-rahoitusta hyödyntämällä.

Tietopohjan ja seurannan osalta komissio kehottaa jäsenmaita mahdollistamaan hoidon ja hoivan tuottajille aktiivisen roolin laadukkaiden palvelujen tuottamisessa ja työolojen parantamisessa sekä tukemaan alueellisia viranomaisia hoivapalveluihin investoimisessa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-25, sosiaalijaoston kirjallinen menettely 22.-24.11.2022

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous ja sosiaali-
komitealle sekä alueiden komitealle eurooppalaisesta hoivastrategiasta – COM(2022)
440 (2022)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Juuli Hakulinen, STM, juuli.hakulinen@gov.fi
Eeva Raevaara, STM, eeva.raevaara@gov.fi
Seija Viljamaa, STM, seija.viljamaa@gov.fi
Pirjo Pietilä-Kainulainen, STM, pirjo.pietila-kainulainen@gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/1189/2022 Muuta asiaan liittyvät EU-asiat: EU/1173/2022-STM-5 ja EU/1114/2022-
STM-8

Liitteet**Viite**